

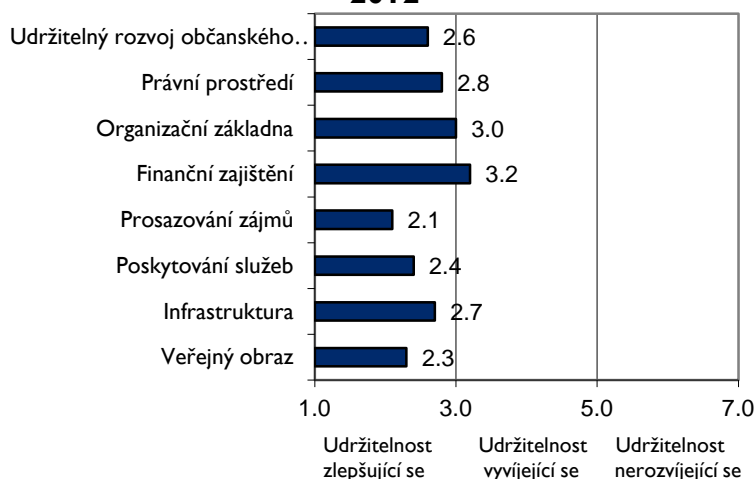
INDEX UDRŽITELNÉHO ROZVOJE OBČANSKÉHO SEKTORU V ČESKÉ REPUBLICCE ZA ROK 2012

Červen 2013

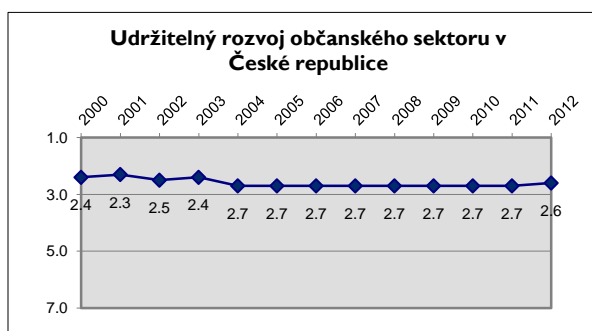
UDRŽITELNÝ ROZVOJ OBČANSKÉHO SEKTORU: 2,6

Občanský sektor v České republice obecně zahrnuje nestátní neziskové organizace (NNO), politické strany a hnutí, zájmová sdružení právnických osob, církevní organizace, profesní organizace či komory, jiné komory, veřejné vysoké školy, školské právnické osoby i honební společnosti. Česká legislativa dělí NNO do pěti kategorií: občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy a církevní právnické osoby. Podle nejnovějších dat Českého statistického úřadu bylo v lednu 2011 v ČR 103 735 organizací občanského sektoru, z nichž občanská sdružení a jejich organizační jednotky tvořily 92,7 %, církevní právnické osoby 4,1 %, obecně prospěšné společnosti 1,7 %, nadace 1,1 % a nadační fondy 0,4 %.

Česká republika - shrnutí výsledků roku 2012

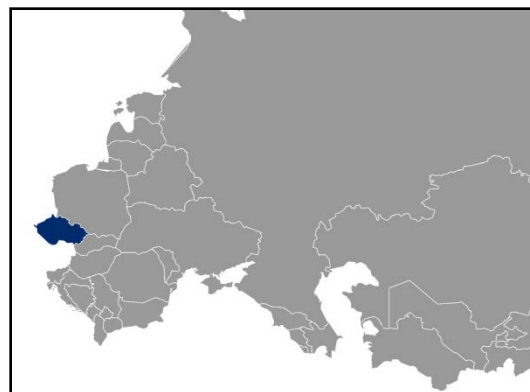

V roce 2012 vyšlo na světlo několik případů korupce ve státní správě včetně zneužití evropských dotací, podplácení a zneužívání veřejných zakázek. V důsledku toho byl jeden poslanec vzat do vazby, další přišli o poslaneckou imunitu, byl zatčen první náměstek ministra práce a sociálních věcí a byl odvolán ministr spravedlnosti. Do boje s korupcí se v zemi zapojily

organizace občanské společnosti (OS) jako jsou Transparency International – Česká republika a Nadační fond proti korupci.

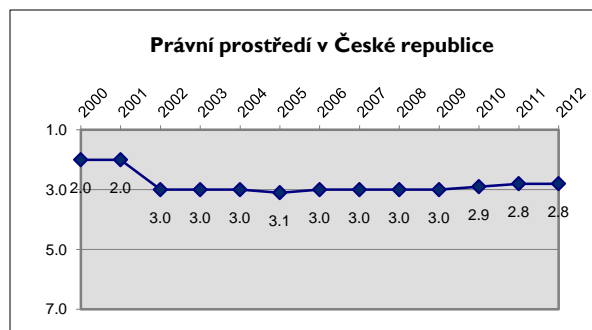
V průběhu roku 2012 se organizace OS seznamovaly s novou

klasifikací a legislativou danou novým občanským zákoníkem, který vstoupí v platnost 1. ledna 2014 a bude pro sektor určující.

V roce 2012 se také prohloubila spolupráce mezi klíčovými hráči neziskového sektoru, kteří mají často diametrálně odlišné představy, a v minulosti tudíž příliš nespolupracovali. Tyto skupiny spolupracovaly na doprovodné legislativě k novému občanskému zákoníku, zákona o statusu veřejné prospěšnosti, zákona o daních z příjmů a zákona, který má umožnit občanským sdružením změnit svou právní formu na obecně prospěšnou společnost.

PŘÁVNÍ PROSTŘEDÍ: 2.8

Právní prostředí, v němž se v České republice OS pohybuje, zůstalo v roce 2012 víceméně stejné, i když organizace tohoto sektoru byly aktivně zapojeny v nejrůznějších legislativních iniciativách včetně tvorby zákona o statusu veřejné prospěšnosti a nástinu doprovodné legislativy k novému občanskému zákoníku.

Nový občanský zákoník, platný od roku 2014, přinese novou úpravu právních forem NNO včetně nového veřejného rejstříku občanských sdružení, který

doposud v ČR chybí. Tím se posílí transparentnost neziskového sektoru.

Registrace organizací OS i nadále nepodléhá žádným překážkám ze strany státu. Lhůta procesu registrace trvá od několika dní až po několik měsíců v závislosti na právní formě, kterou si organizace zvolí. Organizace se registrují u různých soudů a ministerstev. Dosud není možná registrace online. V roce 2012 byl v připomínkovém řízení nový rejstříkový zákon, který neziskové organizace intenzivně připomínkovaly prostřednictvím Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO), a který stanoví podmínky registrace poté, co vstoupí v platnost nový občanský zákoník. Zmíněný návrh zákona i na konci roku 2012 stále dělí povinnost registrace občanských sdružení mezi Ministerstvo vnitra ČR a rejstříkové soudy.

Obecně platí, že organizace OS mohou pracovat bez vměšování státních orgánů. Některé organizace však vyjádřily obavu v souvislosti s novým občanským zákoníkem. Zdá se jim, že by mohl omezit jejich činnost tím, že podstatně změní jejich dosavadní právní formy.

Se zásadní podporou ze strany nadace Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe vznikla pracovní skupina složená z představitelů organizací OS, právních expertů a představitelů Ministerstva spravedlnosti ČR. Společně připravili návrh nového zákona o statusu veřejné prospěšnosti. Zákon stanoví podmínky pro získání statusu veřejné prospěšnosti. Ministerstvo financí ČR také vyzvalo představitele zastřešujících a velkých neziskových organizací, aby podali návrhy na státem dotované fiskální benefity, které budou specifikovány v zákoně o daních z příjmů. Oba tyto zákony projdou v roce 2013 dalšími diskusemi.

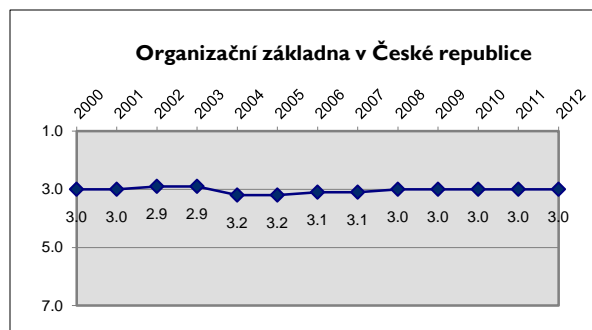
V prosinci 2012 schválil Parlament ČR zákon, který do doby, než v lednu 2014 vstoupí v platnost nový občanský zákoník, umožňuje občanským sdružením změnit svou právní formu na obecně prospěšnou společnost. To umožní občanským sdružením, která fungují na hraně zákona o sdružování občanů, aby pokračovala ve své činnosti pod vhodnější právní formou. Konkrétně to organizacím umožní pokračovat v rozvoji v oblasti poskytování služeb.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR v současné době spolupracuje s Ministerstvem vnitra ČR na návrhu dlouho očekávané novely zákona o dobrovolnické službě, která se připravuje již od roku 2010.

Dotace, granty a dary neziskovým organizacím jsou i nadále podle zákona o dani z příjmů osvobozené od daní. NNO smí za poskytování svých služeb získávat příjem, avšak pouze prvních 300 000 Kč zisku (tj. cca 15 400 USD) nepodléhá dani z příjmu.

Během roku 2012 vyhledávaly organizace OS stále více právní služby a konzultace, aby hlouběji pochopily dopad změn nového občanského zákoníku. Česká republika, zvláště mimo Prahu, stále postrádá odborníky na legislativu z oblasti občanského sektoru.

ORGANIZAČNÍ ZÁKLADNA: 3,0

Organizační základna občanského sektoru se v roce 2012 změnila jen nepatrně. Občané dále vyjadřují své potřeby skrze organizace OS. V tomto roce občané protestovali například proti trvalému poklesu státních příspěvků do sociální a kulturní sféry. Organizace OS široce využívají internet a sociální sítě jako prostředek ke kontaktu se svými klienty a příznivci.

V roce 2012 vzrostla důležitost strategického plánování. Větší organizace OS se jím pravidelně zabývají. Stále více organizací začalo strategicky

plánovat v reakci na očekávání svých firemních dárců. Strategické plánování je významnou výhodou při vytváření žádostí o projekty z fondů veřejné správy a Evropské unie.

Organizace OS jsou ze zákona povinny definovat v zakládajících dokumentech řídicí strukturu své organizace, kompetence a povinnosti řídicího orgánu. Rozsáhlé změny, které přinese nový občanský zákoník, se promítnou i do vnitřní struktury řízení nově vzniklých právních forem organizací OS. V roce 2012 se mnoho organizací OS začalo na tuto změnu připravovat.

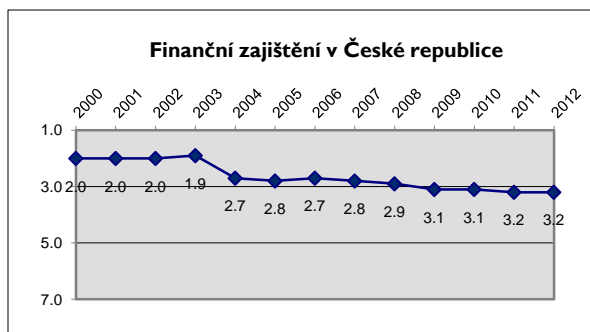
Zatímco zavedené organizace OS mají často stálé zaměstnance s jasně daným popisem práce, menší organizace běžně zaměstnávají pracovníky pouze na dobu trvání jednotlivých projektů. Podle nejnovějších údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) pracovalo v roce 2010 pro občanský sektor celkem 101 313 zaměstnanců (přepočteno na plné úvazky), což znamená ve srovnání s rokem 2009 (106 516 zaměstnanců) mírné snížení.

Organizace OS registrovaly v roce 2012 rostoucí počet dobrovolníků, což lze připsat kladnému vlivu Evropského roku dobrovolnictví 2011. Dle ČSÚ pracovalo v roce 2010 pro organizace OS celkem 25 040 dobrovolníků (přepočteno na plné úvazky) a odpracovali přibližně 44 miliónů hodin. Oproti předcházejícímu roku jde o snížení, neboť v roce 2009 odpracovalo 27 155 dobrovolníků pro sektor 47 miliónů hodin. Na základě zákona o dobrovolnické službě se přípravě a vzdělávání dobrovolníků věnují akreditovaná dobrovolnická centra. Vzhledem ke kapacitě a problémům s financováním nejsou organizace OS schopny využít větší počet dobrovolníků při jednorázové pomoci, navíc mají jen ojediněle systematicky zpracované databáze dobrovolníků.

Většina organizací OS využívá moderní vybavení kanceláří a internet. Firmy často věnují organizacím OS své vyřazené vybavení, které je stále v dobrém stavu. Organizace OS mají přístup k internetu také skrze sítě veřejných knihoven a na městských úřadech.

FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ: 3,2

Celkové finanční zajištění organizací občanské společnosti se v tomto roce nezměnilo, pouze v oblasti firemní filantropie a dobrovolnictví došlo k nárůstu.

Podle nejnovějších informací ČSÚ získaly organizace OS v roce 2010 dohromady přibližně: 16,255 miliard Kč (přibližně 850,6 milionů USD) od vládních institucí (nárůst z 16,134 miliard CZK v roce 2009), 11,498 miliard Kč (přibližně 601,7 milionů USD) od individuálních dárců (pokles z 12,115 miliard Kč v roce 2009); 2,972 miliardy Kč (přibližně 155,5 milionu USD) od firemních dárců (pokles z 3,017 miliardy Kč v roce 2009) a 261 milionů Kč (přibližně 13,7 milionu USD) ze zahraničních zdrojů (stejně jako v roce 2009). Podle Fóra dárců rozdělilo v roce 2011 deset

největších nadací a nadačních fondů přibližně 466,2 milionu Kč (přibližně 26,3 milionu USD).

Podle posledních údajů RVNNO poskytla vláda v roce 2011 neziskovým organizacím přibližně 10,862 miliard Kč (613 milionů USD), z toho 52,9 % ze státního rozpočtu, 14,8 % z rozpočtů krajů a rozpočtu hl. m. Prahy, 25,1 % z rozpočtů obcí (kromě rozpočtu hl. m. Prahy) a 7,2 % ze státních fondů ČR.

V roce 2012 bylo zaznamenáno posílení individuální filantropie zaměstnanců firem, kteří se aktivněji zapojovali do dobrovolnických iniciativ. Tento pozitivní posun lze z velké části připsat dalšímu rozvíjení vztahů, navázaných během Evropského roku dobrovolnictví 2011.

V roce 2012 se začaly projevovat důsledky legislativní změny, kdy odvody z loterií a hazardu plynou pouze do státního a regionálních rozpočtů krajů a obcí. Neziskové organizace, především z oblasti sportu, kultury a sociálních služeb, tak přišly o více než 1 miliardu Kč (přibližně 52 milionů USD).

V důsledku zhoršení finanční situace státu během několika posledních let se pro přežití organizací OS stává stále nezbytnější diverzifikace zdrojů. Organizace dále hledají nevládní zdroje financování. V roce 2012 byl zaznamenán trend v diverzifikaci nadačního jmění u nadací, které investovaly především do nemovitostí. Vzrostl počet žádostí o finanční dotace směřovaných na firemní dárci. Organizace OS se také snaží navýšit své příjmy prodejem zboží a služeb, i když úspěch na tomto poli závisí především na marketingových schopnostech jednotlivých zaměstnanců. Nadále roste zájem o sociální podnikání. Podle Ministerstva práce a sociálních věcí ČR vzrostl počet žádostí o podporu zaměřenou na sociální podnikání z 272 žádostí mezi lety 2009 a 2011 na 445 žádostí v roce 2012.

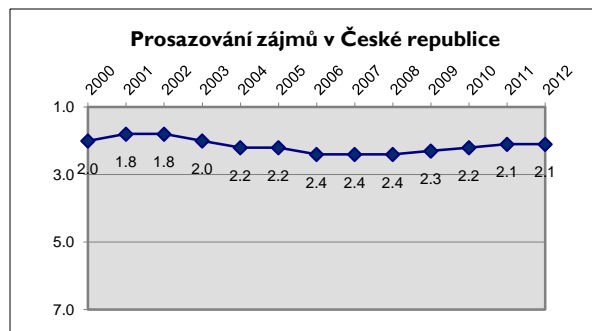
Počet organizací OS využívajících dárcovských SMS (DMS) k pokrytí provozních nákladů vzrostl v roce 2012 téměř o 30 %. Dárci však během roku 2012 poslali pouze 986 294 DMS (pokles z 1 429 025 DMS v roce 2011 a 2 256 690 v roce 2010). DMS tak letos přinesly třetímu sektoru 26 629 938 Kč (přibližně 1 360 000 USD).

Organizace OS mohou vstupovat do veřejných zakázek – otázkou jsou ale jejich šance v konkurenci s ostatními subjekty. Veřejná správa si nejvíce služeb od organizací OS zajišťuje formou dotací a grantů. Během roku 2012 vyhlásila dotační výzvy směřované k rozvoji kapacity organizací poskytujících sociální služby.

Individuální fundraising usnadnila novela zákona o veřejných sbírkách, účinná od července 2012, která zjednodušila organizování veřejných sbírek (např. urychlení při zahájení sbírky v případě mimořádných událostí, možnost uspořádání „putovní“ sbírky, možnost vyhlášení dlouhodobé sbírky na dobu neurčitou). Na hodnocení dopadu těchto změn je ale zatím příliš brzy.

Finanční řízení v neziskových organizacích většinou není systémově vyřešeno. Souvisí to s nedostatkem ekonomů a finančních manažerů v neziskovém sektoru. Problémem je nedostatek finančních prostředků na vytvoření specializovaných míst. Finanční manažeři často vykonávají i další práce jako například fundraising, řízení lidských zdrojů, péče o klienty apod.

PROSAZOVÁNÍ ZÁJMU: 2,1

V roce 2012 spolupracovaly organizace OS i nadále aktivně se státními úřady, organizovaly občanské iniciativy a zapojovaly se do lobbyingu.

Organizace OS byly v průběhu roku zastoupeny v nejrůznějších poradních orgánech a komisích centrálních i regionálních úřadů (vláda, ministerstva, kraje). Míra účasti v těchto poradních skupinách se ale velmi liší. Záleží na typu zřizovatele a zda jde o aktivní účast nebo pouze o naplnění formálních pravidel. Příkladem konstruktivní spolupráce mezi vládou a OS

je například pracovní skupina, zabývající se již zmíněným zákonem o statusu veřejné prospěšnosti, nebo spolupráce organizací OS v rámci Poradního sboru předsedkyně Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí, která jim poskytla příležitost ovlivnit protikorupční agendu. Organizace OS spolupracují s ostatními institucemi také v rámci integrovaného záchranného systému (IZS) na vytvoření koordinované reakce na krizové situace.

Organizace OS se i v tomto roce zapojily do řady iniciativ určených k prosazování zájmů v oblasti tvorby politiky. Příkladem může být prosazení novelizace zákona o veřejných zakázkách, kde byly aktivní například organizace Transparency International – Česká republika a Oživení, o. s. Významný tlak byl vyvinut i od Americké obchodní komory a ze strany médií. Výsledkem bylo prosazení novely, která stanovila přísnější podmínky pro výběrová řízení, aby tak zvýšila transparentnost veřejných výdajů a omezila korupci.

Organizace OS, zabývající se poskytováním sociálních služeb a péčí o handicapované a sociálně vyloučené občany, vystupovaly na počátku kampaně proti zavedení elektronických platebních karet (sKaret), pomocí kterých se měly příjemcům vyplácet sociální dávky a příspěvky. Podle Národní rady osob se zdravotním postižením (NRZP) by však karta způsobila velkému počtu osob vážné problémy s výběrem dávek, protože od roku 2013 by si museli peníze vybírat pouze z bankomatů. Poslanci opozice i někteří členové vládní koalice tyto změny zákona navržené organizacemi OS podpořily.

Organizace poskytující sociální služby se spojily proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR snížit dotace do této oblasti. Po několikaměsíčním jednání s ministrem obhájily navrácení části dotací zpět.

Občanská iniciativa Auto*Mat, která podporuje veřejnou, pěší a cyklistickou dopravu i rozumné používání aut ve městech, jedná pravidelně s politiky a úředníky a účastní se odborných pracovních komisí na pražském magistrátu. Záslouhou této iniciativy se v Praze například uskutečnila rekonstrukce dlouhodobě kritizované nebezpečné křižovatky.

Asociace veřejně prospěšných organizací (AVPO) lobovala v roce 2012 v Parlamentu ČR za prosazení zákona, který by občanským sdružením umožnil změnu právní formy na obecně prospěšnou společnost. V prosinci 2012 Parlament ČR tento zákon schválil.

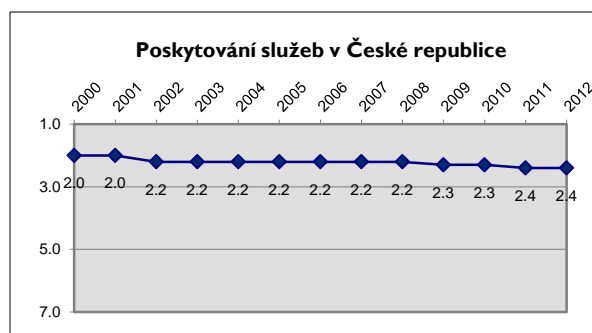
Další iniciativy organizací OS vedly například k zastavení zakázky na likvidaci starých ekologických zátěží pro její nedostatečnou transparentnost a k přejmenování ruzyňského letiště na Letiště Václava Havla.

Protikorupční organizace OS se společně snaží ovlivnit podobu a priority připravované vládní protikorupční strategie na období 2013-2014.

V říjnu 2012 oznámil Senát Parlamentu ČR datum první přímé volby prezidenta České republiky. Organizace OS se do volby aktivně zapojily a otevřeně podporovaly své kandidáty, což nebylo dříve v České republice běžné.

I přes tyto úspěchy v prosazování zájmů se v uplynulém roce organizace OS ve svých snahách o spolupráci s představiteli státní správy setkávaly s četnými překážkami. Velmi časté jsou problémy v komunikaci s úřady, blokáce spolupráce i neposkytování údajů, na které se vztahuje podle zákona o svobodném přístupu k informacím zákonná povinnost. To se objevuje např. u rozhodnutí úředníků o veřejných zakázkách, územním rozhodnutí, ale i při jednání zastupitelstev. V roce 2012 se připravovala novelizace zákona o svobodném přístupu k informacím, která by proces poskytování informací opět výrazně zkomplikovala. Proti této novele vystupuje celá řada organizací OS.

POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB: 2,4

Poskytování služeb organizacemi OS se v roce 2012 příliš nezměnilo. Tyto organizace v ČR i nadále nabízejí širokou škálu služeb v oblasti sociální, zdravotní, vzdělávání, životního prostředí, volného času aj.

Profesionálně fungující organizace OS dále analyzují situaci na trhu a vyhodnocují zpětnou vazbu od svých klientů a příznivců. Široké veřejnosti jsou i nadále nabízeny veřejně prospěšné služby, především sociální, zdravotní a volnočasové.

Státní správa a samospráva i nadále nakupuje od organizací OS služby formou dotací a grantů, ačkoli tento způsob organizace OS administrativně zatěžuje. Vypisována jsou také veřejná řízení na veřejné zakázky. Vzhledem ke změnám v systému financování sociálních služeb směřují vládní orgány finance stále více přímo k jednotlivcům. V důsledku toho dochází k částečnému omezení rozsahu služeb, ale organizace OS se snaží nalézt jiné zdroje financování, aby tyto služby udržely.

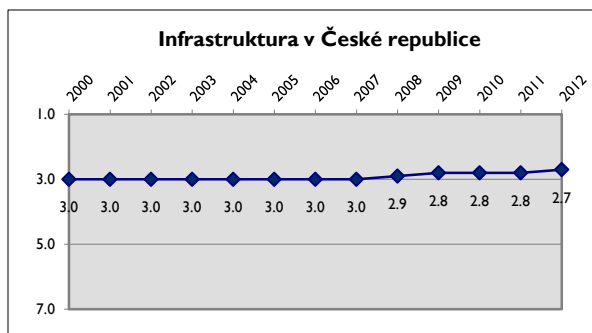
S výjimkou registrovaných poskytovatelů sociálních služeb umožňuje legislativa organizacím OS vybírat za své služby peníze k pokrytí svých nákladů. Většina organizací však svoje produkty oceňuje na základě částky, kterou jsou za ni ochotni nebo schopni platit jejich klienti a uživatelé. Dochází tak k podhodnocování cen služeb.

Počet organizací OS, které prodávají své zboží na ulicích, se výrazně snížil vzhledem ke kritice médií, že pouliční sbírky jsou zneužívány falešnými organizacemi a pro osobní prospěch. Navíc tyto sbírky nebývají prováděny ve shodě s příslušným zákonem.

INFRASTRUKTURA: 2,7

Na celém území ČR dále působí servisní a podpůrné organizace OS. Některé z nich jsou však závislé na podpoře z evropských zdrojů, a tak je jejich fungování po ukončení podpory EU v roce 2013 diskutabilní.

Také v roce 2012 vznikala mezioborová partnerství k dosažení společných cílů. Příkladem může být partnerství v rámci Platformy pro transparentní veřejné zakázky, na které společně participovaly politické strany, podnikatelské asociace i organizace OS. Ve spolupráci s Koalicí pro transparentní podnikání Platforma

úspěšně lobuje za novelizaci zákona o veřejných zakázkách, která by zlepšila jejich transparentnost. Z drobnějších úspěchů je dobré zmínit spolupráci banky a organizace OS na projektu přepisování textů pro sluchově postižené klienty banky.

Oproti minulým rokům se zlepšila komunikace a spolupráce mezi organizacemi OS, které spolu dříve nekomunikovaly z důvodu rozdílných pohledů na fungování OS. Vzhledem k turbulentní době a plánovaným zásadním změnám v českém občanském

právu došlo na 8. Národní všeoborové konferenci nestátních neziskových organizací k vytvoření pracovní skupiny, která se bude zabývat obecnými tématy, jako je účast organizací OS na plánování programového období Evropské unie pro roky 2014-2020.

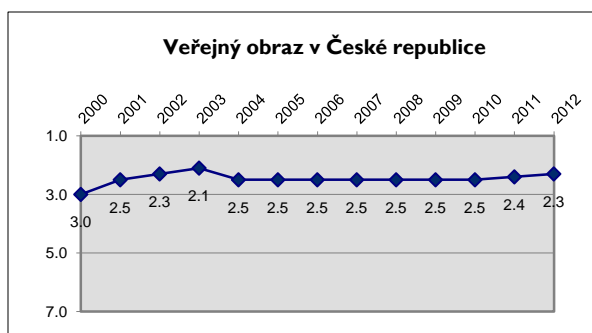
V ČR nadále existují všeoborové koalice organizací OS, které mají omezený počet členů a nezastupují tak celý občanský sektor. Dobře fungují některá oborová seskupení (ekologie, humanitární oblast) a regionální koalice. V roce 2012 založily pacientské organizace úspěšně Českou asociaci pro vzácná onemocnění (ČAVO), novou střešní organizaci. Během roku se ČAVO účastnila práce mezirezortní pracovní skupiny pro vzácná onemocnění při Ministerstvu zdravotnictví ČR, kde přispěla k vytvoření Národního akčního plánu pro vzácná onemocnění na léta 2012-2014. Objevují se i koalice vzniklé v rámci projektů.

V říjnu 2012 měla své první zasedání RVNNO. Na konci roku 2012 pak zorganizovala seminář pro organizace OS „Transparentnost NNO jako prevence praní špinavých peněz a financování terorismu“.

V roce 2012 zareagovalo několik servisních organizací pro neziskový sektor (Neziskovky.cz, AVPO, Spiralis, o.s.) na zvýšenou poptávku po školeních věnujících se změnám spojeným s účinností nového občanského zákoníku (dopady na jednotlivé právní formy neziskových organizací, specifikace nových právních forem, možnosti změny právní formy apod.). Některé firmy nabídly neziskovým organizacím jako součást svých dobrovolnických programů bezplatná školení v oblasti finanční gramotnosti a fundraisingu. Využitelnost těchto školení v praxi je však poněkud omezená vzhledem k nedostatku praktických zkušeností přednášejících s občanským sektorem. Materiály ke školením bývají v českém jazyce, školení se většinou konají v Praze nebo jiných větších městech.

I když v roce 2012 nevznikly žádné nové subjekty poskytující granty, má Česká republika i nadále živé grantové zázemí. V posledních několika letech však organizace poskytující granty zažily snižování svých zdrojů.

VEŘEJNÝ OBRAZ: 2,3

Spolupráce organizací OS s médii se během roku 2012 zlepšovala. Organizace si stále více uvědomují nutnost udržovat kontakty s novináři i s médii obecně. Média stále více využívají znalosti představitelů OS v některých oblastech, a ti se jako odborníci denně objevují v televizním zpravodajství. Zástupci Transparency International – Česká republika a Nadačního fondu proti korupci například pravidelně vystupují v médiích s komentáři k aktuálním korupčním kauzám. Více prostoru pro sdělení NNO bylo snazší získat v regionálních médiích, kde ovšem

také do značné míry existuje klientelismus. Celostátní média se obecně více zajímají o témata jako

transparentnost, rozvoj organizací občanského sektoru či dopad rozpočtových škrtnů na tento sektor. Zlepšuje se možnost prezentovat v médiích dárce a sponzory organizací OS, což se již nepovažuje za skrytou reklamu.

I když míra veřejného uznání a ocenění neziskových organizací kolísá v závislosti na regionu, hodnotí veřejné mínění pozitivně přínos těchto organizací pro místní komunitu. Jako nejdůvěryhodnější jsou většinou vnímány všeobecně známé organizace. Narůstající množství financí vybraných během největší veřejné sbírky v České republice organizované Charitou ČR ukazuje rostoucí důvěru veřejnosti vůči organizacím OS. V roce 2012 se při této sbírce vybralo 75 256 532 Kč (přibližně 3,8 milionu USD), ve srovnání se 72 711 009 Kč v roce 2011 a 68 715 338 Kč v roce 2010.

Vláda i podnikatelská sféra obecně vnímají organizace OS pozitivně, a to pro jejich expertní znalosti z různých oblastí. V praxi je však spolupráce s vládními institucemi ne zcela rovnocenná. Některé subjekty spolupracují s organizacemi OS jen proto, aby se mohly chlubit svou iniciativou v oblasti společenské odpovědnosti firem (CSR). Koncept CSR se rozšířil i do malých a středních firem a také do regionů mimo Prahu. Spolupráce mezi organizacemi OS a soukromým sektorem se oceňuje v každoroční soutěži TOP Filantrop (organizované Fórem dárců) a VIA Bona (organizované Nadací VIA).

V roce 2012 pomáhali firemní dárce organizacím OS rozvíjet profesionální public relations (PR). Několik společností například nabídlo organizacím svou pomoc při psaní tiskových zpráv, aby jim tak pomohly rozvinout spolupráci s médii. Nakladatelství Grada Publishing vydalo knihu *Public relations, fundraising a lobbying pro neziskové organizace*. Obecně prospěšná společnost Neziskovky.cz zorganizovala již pošesté každoroční soutěž o nejlepší veřejně prospěšnou reklamní kampaň neziskových organizací. I přes pochopení organizací OS, že PR je důležitým nástrojem jejich prezentace, jsou snahy rozvinout tuto oblast zpomalovány nedostatečnou kapacitou pracovníků a omezenými finančními zdroji.

Většina významných profesionálně fungujících organizací OS má nastavena etická pravidla a kodexy, ale nedostatečně o nich informuje. Výzkum týkající se transparentnosti organizací provedený v roce 2012 Pavlem Bachmannem ukázal, že každoročně publikuje na svých webových stránkách výroční zprávu pouze 69 % církevních právnických osob, zhruba 31 % obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů a pouze 8,5 % občanských sdružení. Některé organizace OS vytvářejí kvalitní výroční zprávy, které se dají využít jako propagační a fundraisingový materiál. Jiné organizace výroční zprávy buď vůbec nemají, anebo jsou velice nekvalitní.

Index udržitelného rozvoje občanského sektoru (CSOSI) je klíčovým analytickým nástrojem, který měří vývoj občanského sektoru ve střední a východní Evropě a Eurasii (E&E). Index sleduje vývoj občanského sektoru v devětatdvaceti zemích za posledních patnáct let. Zkoumá celkovou příznivost prostředí pro občanskou společnost se zaměřením na právní prostředí, organizační základnu, finanční zajištění, prosazování zájmů, poskytování služeb, infrastrukturu a veřejný obraz. Každá dimenze je hodnocena sedmistupňovou škálou, kde 1 označuje velmi pokročilou úroveň rozvoje a 7 naopak nízkou úroveň rozvoje. Index byl vyvinut v americké Agentuře pro mezinárodní rozvoj (Agency for International Development) ve spolupráci s organizacemi v jednotlivých zemích, ve kterých je index sledován.

Pro více informací, prosím, kontaktujte organizaci Neziskovky.cz, o. p. s. prostřednictvím e-mailu neziskovky@neziskovky.cz

Anglickou verzi dokumentu „Index udržitelného rozvoje občanského sektoru ve střední a východní Evropě a Eurasii v roce 2012“ naleznete zde: <http://www.usaid.gov/europe-eurasia-civil-society>

Index udržitelného rozvoje organizací občanské společnosti v roce 2012

STÁT	Právní prostředí	Organizační základna	Finanční zajištění	Prosazování zájmů	Poskytování služeb	Infrastruktura	Veřejný obraz	Udržitelný rozvoj občanského sektoru
SEVERNÍ ČÁST								
Česká republika	2.8	3.0	3.2	2.1	2.4	2.7	2.3	2.6
Estonsko	1.7	2.3	2.4	1.8	2.3	1.6	1.9	2.0
Maďarsko	2.2	3.2	3.7	3.3	2.9	2.5	3.3	3.0
Lotyšsko	2.3	3.0	3.4	2.1	2.5	2.4	3.2	2.7
Litva	2.1	2.9	3.2	2.0	3.4	3.0	2.6	2.7
Polsko	2.2	2.6	2.8	1.6	2.2	1.6	2.2	2.2
Slovensko	2.8	3.0	3.5	2.4	2.6	2.4	2.5	2.7
Slovinsko	3.3	3.8	4.5	3.6	3.4	3.6	3.6	3.7
<i>Průměr</i>	2.5	3.0	3.3	2.2	2.7	2.5	2.7	2.7
JIŽNÍ ČÁST								
Albánie	3.9	3.9	4.6	3.6	3.7	4.0	3.8	3.9
Bosna	3.4	3.4	4.8	3.2	3.9	3.8	3.4	3.7
Bulharsko	2.2	4.4	4.5	2.6	3.2	3.3	3.2	3.3
Chorvatsko	3.0	3.1	4.3	3.1	3.2	2.7	3.0	3.2
Kosovo	3.6	3.8	4.8	3.8	3.9	3.7	3.8	3.9
Makedonie	3.3	3.7	4.5	3.4	3.8	3.3	4.1	3.7
Černá Hora	3.4	4.3	5.0	3.5	4.0	3.8	4.3	4.0
Rumunsko	3.6	3.5	4.3	3.4	3.1	3.2	3.6	3.5
Srbsko	4.0	4.3	5.3	3.5	4.2	3.6	4.5	4.2
<i>Průměr</i>	3.4	3.8	4.7	3.3	3.7	3.5	3.7	3.7
EURASIE: Rusko, západní nově nezávislé státy a Kavkaz								
Arménie	3.9	3.8	5.2	3.4	3.9	3.4	4.0	3.9
Ázerbájdžán	4.7	4.5	5.5	4.6	4.6	4.4	4.7	4.7
Bělorusko	6.8	5.1	6.5	5.7	5.4	5.3	5.9	5.8
Gruzie	3.3	4.2	5.0	4.2	4.1	4.3	4.0	4.2
Moldavsko	4.2	3.9	5.0	3.5	4.4	3.6	3.9	4.1
Rusko	4.7	4.4	4.9	4.1	4.3	4.0	4.7	4.4
Ukrajina	3.5	3.4	4.3	2.5	3.3	3.4	3.6	3.4
<i>Průměr</i>	4.4	4.2	5.2	4.0	4.3	4.1	4.4	4.4
STŘEDNÍ ASIE								
Kazachstán	4.1	4.2	4.5	4.0	4.0	3.7	4.2	4.1
Kyrgyzstán	3.8	4.3	5.3	3.1	4.0	3.7	4.0	4.0
Tádžikistán	5.0	4.5	5.6	4.8	4.4	4.6	4.5	4.8
Turkmenistán	6.2	6.4	6.0	6.0	6.4	6.8	6.7	6.4
Uzbekistán	6.0	5.5	6.1	5.9	5.4	5.6	5.6	5.7
<i>Průměr</i>	5.0	5.0	5.5	4.8	4.8	4.9	5.0	5.0
<i>Průměr Eurasie a Střední Asie</i>	4.7	4.5	5.3	4.3	4.5	4.4	4.7	4.6